

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő: Dr. Juhász Marica jegyző

Tárgy: Tájékoztató az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóbevételek 2024. évi teljesüléséről és ellenőrzéséről

Ügyintéző: Ölveti Zsolt pénz- és adóügyi irodavezető

Iktatószám: -

Melléklet: -

Feladatot jelent: Ölveti Zsolt pénz- és adóügyi irodavezető

Véleményező bizottság:

Pénzügyi, Ügyrendi, Etikai,
Közrendvédelmi és Polgári Védelmi Bizottság

Bizottsági elnök:

Fórián Albert

Törvényességi véleményezésre benyújtás időpontja: 2025. május 13.

Törvényességi ellenőrzést végezte:

Dr. Tóth Judit aljegyző

Látta: **Dr. Juhász Marica jegyző**

Az ülés időpontja: 2025. május 29.

Egyéb meghívottak: -

NYILVÁNOS ÜLÉS/ZÁRT ÜLÉS

Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal
Jegyzőjétől

4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.
(52) 384-103
www.hajduhadhaz.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Irányadó jogszabályok:

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a települési önkormányzat Képviselő-testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdése alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési (községi, városi, fővárosi és kerületi) önkormányzat, valamint a vármegyei önkormányzat képviselő-testülete (a továbbiakban együtt: önkormányzat) rendelettel az önkormányzat illetékességi területén helyi adókat (a továbbiakban: adót), valamint - a vármegyei önkormányzat kivételével - települési adókat vezethet be.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, a vagyoni típusú adók, a kommunális jellegű adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni.

A helyi adóztatás során az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Art.) foglalt szabályok szerint jár el az adóhatóság. Az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.), az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet, az adóhatóság által fogyanatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.), valamint a végrehajtási eljárás során a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) szabályait kell alkalmazni.

II. Tájékoztató az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóbevételek 2024. évi teljesüléséről és ellenőrzésről

Hajdúhadház Város Önkormányzata illetékességi területén a 2024. évben hatályos helyi adónemek:

- Építményadó
- Magánszemélyek kommunális adója
- Iparüzési adó

További feladatot jelentenek az egyes adónemekhez kapcsolódó késedelmi pótlékok, bírságok, továbbá az önkormányzat hatáskörébe tartozó talajterhelési díjakkal, mezőőri járulékkal, egyéb bevételekkel, idegen bevételekkel kapcsolatos feladatok.

Az önkormányzati adóhatóság a 2024. évben a hatáskörébe tartozó összes adónem vonatkozásában ellenőrzést folytatott.

Építményadó

Az önkormányzati adóhatóság munkatársai az építményadó adónemben az ellenőrzéshez továbbra is a TakarNet rendszert, illetve a földhivatali adatszolgáltatásból felhasznált adatokat használták, valamint az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL törvény 141. § (7) bekezdése alapján az adót a közhiteles nyilvántartások, továbbá az építésügyi hatóságnak az e törvény szerinti adatszolgáltatásból tudomására jutó adatok alapul vételével is megállapíthatják, ha a rendelkezésre álló adatok ismeretében a tényállás tisztázott.

2024. évben 19 db felhívás került kiküldésre.

Adóhatósági ellenőrzés során rendezett kivetések: 19 db.

Beérkezett adatbejelentések száma: 68 db.

Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adója esetén is lehetőséget biztosít az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL törvény 141. § (7) bekezdése az önkormányzati adóhatóságnak arra, hogy az adót a közhiteles nyilvántartások, továbbá az építésügyi hatóságnak az e törvény szerinti adatszolgáltatásból tudomására jutó adatok alapul vételével állapítsa meg, ha a rendelkezésre álló adatok ismeretében a tényállás tisztázott.

Az ellenőrzés során a nem fizetők adatait is összevetették az ASP Adó szakrendszerben található 4T adatokkal, így sok esetben kiderült, hogy az adózó már nem él, és az új tulajdonosok, illetve örökösök nem fizetik a kommunális adót. Az önkormányzati adóhatóság munkatársai automatikusan figyelik, hogy a 70. év feletti kedvezményére jogosult adózó él-e még.

Az adónemben az ellenőrzéshez továbbra is a TakarNet rendszerből, illetve a földhivatali adatszolgáltatásból felhasznált adatokat használták.

2024. évben 31 db felhívás került kiküldésre.

Adóhatósági ellenőrzés során rendezett kivetések: 186 db.

Beérkezett adatbejelentések száma: 246 db.

Helyi iparűzési adó

2021. január 1. napjától az adózó a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségét - ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést - és az adóelőlegről szóló bevallási kötelezettségét (a továbbiakban együtt: adóbevallás) **kizárólag az állami adóhatósághoz elektronikus úton, az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon,** az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adókról szóló bevallások benyújtására vonatkozó rendelkezések értelemszerű alkalmazásával teljesítheti.

Az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély vállalkozó a helyi iparűzési adóról szóló bevallását a fentiektől eltérően papíralapon, az önkormányzati adóhatósághoz is teljesítheti.

2023. január 1-jén lépett hatályba a Htv. 39/A. §-a szerint az egyszerűsített helyi iparüzési adóalap megállapítás új rendszere. Az iparüzési adóval kapcsolatos könnyítés lényege, hogy lehetőség van különböző bevételi sávok melletti fix összegű iparüzési adó fizetésére azoknak a kisvállalkozóknak, akiknek a bevételük nem haladja meg a 25 millió forintot, illetve kizárólag kiskereskedelmi tevékenységgel foglalkozó átalányadózó egyéni vállalkozó esetében a 120 millió forintot.

Fentiek alapján az iparüzési adóalap és az adó mértéke a következők szerint alakul:

Bevételi határ	Adóalap	Fizetendő adó (2 %)
12 millió Ft-ig	2,5 millió Ft	50 ezer Ft
12 és 18 millió Ft között	6 millió Ft	120 ezer Ft
18 és 25 millió Ft között (kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végző átalányadózó esetén 18 és 120 millió forint között)	8,5 millió Ft	170 ezer Ft

A mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozó adózási szabályok:

A mezőgazdasági őstermelő őstermelői tevékenységéből származó jövedelme önálló tevékenységből származó jövedelemként adóköteles, amelyet a bevételből kiindulva kell megállapítani.

2024. május 31. napjáig a helyi iparüzési adóbevallás beadására az az őstermelő köteles, akinek 2023. adóévre a bevétele elérte vagy meghaladta az 1 392 000 forintot.

Gépjárműadó

Jogszabályváltozás eredményeképpen a gépjárműadóval kapcsolatos adóztatási feladatokat 2021. január 1. napjától a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) vette át az önkormányzati adóhatóságoktól. A 2021. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó gépjárműadó-kötelezettséggel összefüggő adóhatósági feladatokat – az adókötelezettség megállapítása, az adó beszedése, végrehajtása - továbbra is Hajdúhadház Város Önkormányzat Adóhatósága látja el.

A gépjárműadó behajtásához hatékony eszközök állnak rendelkezésre. Az egy éven túli tartozást meghaladó adóhátralék esetében az Adócsoport kezdeményezheti a jármű forgalomból történő kivonatását. A további lépéseket ez esetben az okmányiroda teszi meg, ám sokszor annak hatósági intézkedései sem készítetik az adózót a hátraléka megfizetésére.

Az önkormányzati adóhatóság által 2024. évben beszedett gépjárműadó 100%-a a Magyar Államkincstár Gépjárműadó bevételi számlájára került átutalásra.

Talajterhelési díj

Az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. kérésünkre adatot szolgáltat a talajterhelési díj megállapítása céljából. Az adatszolgáltatás alapján a díjfizetésre kötelezettek felhívásra kerülnek.

Mezőőri járulék

A mezőőri járulék vonatkozásában az Adócsoport munkatársai folyamatosan egyeztették a földhasználati lapokat a mezőőri adatbázissal és módosították a kivetéseket. A problémát az osztatlan közös tulajdonban levő elaprózódott földek földhasználóinak felderítése jelenti, illetve az, hogy az örökösök a bejelentési kötelezettségüknek nem tesznek eleget.

Fizetési felszólítások, inkasszó

Az adóhátralék csökkentése érdekében fizetési felszólítást és értesítőt küldtünk ki az adózók részére összesen: 9.520 db-ot.

A fennálló tartozásokra inkasszót indítottunk, összesen 523 db-ot.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Közhatalmi bevételek teljesülése a 2024. évben			
Ebből:	2024. évi terv (eFt)	2024. évi teljesülés (eFt)	%
építményadó	28 000	21 108	75,4
magánszemélyek kommunális adója	41 000	31 952	78,0
iparűzési adó	273 000	318 709	116,7
talajterhelési díj	1 000	502	50,2
késedelmi, önellenőrzési pótlékok bírság	2 300	6 008	261,2
mezőőri járulék	3 000	3 338	111,3
Összesen:	348300	381617	109,6

Hajdúhadház Város Önkormányzata Adóhatósága az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésnek megállapítása, a költségvetési bevételek védelme, a kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében az önkormányzat hatáskörébe tartozó összes adónem vonatkozásában a 2025. évben is rendszeres ellenőrzés folytatását tűzi ki célul. Az ellenőrzési irányokat úgy kell meghatározni, hogy az ellenőrzöttség tudata az adózókat önkéntes jogkövetésre ösztönözze.

A 2025. évben több végrehajtást (letiltást, inkasszót), szükséges eszközölni. A végrehajtások számának növelésével valamennyi adónem tekintetében a bevételek is növelhetők. Az ellenőrzést és végrehajtást a 2025. évben hatékonyabbá kell tenni oly módon, hogy valamennyi az adóhatóság hatáskörébe tartozó eljárási lehetőséget ki kell használni.

Az egyes adónemek hátralékai a 2024. december 31-én fennálló összes hátralékban

adatok eFt-ban

Közhatalmi bevétel	adóalanyok száma (fő)	hátralékosok száma (fő)	2024. január 1. nyitó hátralék	2024. december 31. záró hátralék	Nyitó és záró hátralék közti változás (e Ft)	Nyitó és záró hátralék közti változás (%)
építményadó	919	124	4 687	6 359	1 672	135.7
magánszemélyek kommunális adója	4 211	1 289	33 157	35 140	1 983	106
iparüzési adó	963	542	36 529	28 407	-8 122	77.8
talajterhelési díj	24	4	430	83	-347	19.3
gépjárműadó	356	127	4 342	2 450	-1 892	56.4
mezőőri járulék	1 625	619	2 066	2 420	354	117.1
Összesen	8 098	2 705	81 211	74 859	-6 352	92.2

A 2024. év végén készült zárás alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata adóhatóságánál 74 859 e Ft adótartozás állt fenn. A hátralék összege a 2023. évhez képest 7.8%-kal csökkent.

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között

Az adótartozás magán- és jogi személyek közötti megoszlását adónemenként az alábbi táblázat részletezi.

Az adatokból kiolvasható, hogy a kintlévőségek is a magánszemély adózóknál vannak túlsúlyban.

**A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között
2024. december 31.**

Közhatalmi bevétel	jogi személy (eFt)	magánszemély (eFt)	Összesen (eFt)
építményadó	3 201	3 158	6 359
magánszemélyek kommunális adója	0	35 140	35 140
iparüzési adó	16 715	11 692	28 407
talajterhelési díj	0	83	83
gépjárműadó	1 047	1 403	2 450
mezőőri járulék	63	2 357	2 420
Összesen	21 026	53 833	74 859

Összegzés

Bár az önkormányzati adóhatóság igyekszik sokat tenni az adótartozások behajtása érdekében, az eljárás sikeressége nagyrészt nem az adóhatóságon múlik.

Ahogy az adózói kör anyagi helyzete és fizetőképessége észrevehetően romlott az utóbbi időszakban, úgy válik egyre nehezebbé az adótartozás behajtása. Történik mindez annak ellenére, hogy egyre több időt és energiát kellett befektetni a végrehajtási tevékenységbe. A fizetési morál városunkban továbbra is rossznak mondható, bár valószínűsíthető, hogy az „*adó nem fizetést*” inkább a fizetéseképtelenség vagy nehéz anyagi helyzet okozza.

Az anyagi nehézségek ugyanúgy érintenek magánszemélyeket, mint társas vállalkozásokat. Ez utóbbiak jellemzően magasabb adófizetési kötelezettsége miatt az e részről eredő kiesések is érzékenyebben érintik a város költségvetését.

Sajnos a kényszer-végelszámolás és felszámolási eljárás alá kerülő társaságok száma is megugrott az utóbbi egy-két évben, a hátralékok ezen cégek adósságait is tartalmazzák.

Behajtási cselekményre ilyen esetekben nincs mód, a felszámoló felé bejelentett követeléseink megtérülésére pedig igen kicsi az esély.

A felszámolás alatt lévőkön túl vannak adózók, akik a tapasztalatok alapján tartósan fizetéseképtelenek, sem önként nem fizetnek, sem a végrehajtások nem vezetnek eredményre. Ide tartoznak azok az adózók is, akik címükön, székhelyükön elérhetetlenek, ismeretlen helyre (vagy magánszemélyek esetében külföldre) költöztek.

Vannak vállalkozások, amelyek nem szűntek meg ugyan, de inaktívak, semmilyen tevékenységük, bevételük nincs, számláikon pénzmozgás nincs. Adóalanyiságuk és adókötelezettségük ettől függetlenül folyamatos, hátralékaik is fennállnak.

III. A döntés költségvetési vonzatának pontos bemutatása

Az ellenőrzés és a végrehajtás hatékonyabbá tétele az adóbevételek teljesülésének pozitív változását eredményezheti, mely bevételekkel az Önkormányzat költségvetésének közhatalmi bevételei növekednének.

IV. Döntési lehetőség bemutatása

Fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóbevételek teljesüléséről és ellenőrzéséről készült tájékoztatót elfogadni szíveskedjen.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

**Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2025.(V.29.) határozata
az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóbevételek
2024. évi teljesüléséről és ellenőrzéséről
készült tájékoztató elfogadásáról**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és úgy döntött, hogy az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóbevételek 2024. évi teljesüléséről és ellenőrzéséről készült tájékoztatót elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dr. Juhász Marica jegyző

Végrehajtásért felelős: Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Pénz- és adóügyi Iroda (Adócsoport)

Hajdúhadház, 2025. május 13.

Tisztelettel:

Dr. Juhász Marica
jegyző